

DIREKTIVE

DIREKTIVA 2009/14/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 11. marca 2009

o spremembah Direktive 94/19/ES o sistemih zajamčenih vlog glede stopnje kritja in rokov za izplačilo

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 47(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropske centralne banke ⁽¹⁾,v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Svet se je 7. oktobra 2008 dogovoril, da je prednostna naloga ponovno vzpostaviti zaupanje in pravilno delovanje finančnega sektorja. Zavezal se je, da bo sprejel vse potrebne ukrepe, da bi zaščitil vloge posameznih varčevalcev, in pozdravil namen Komisije, da bo takoj predložila ustrezní predlog za spodbujanje konvergence sistemov zajamčenih vlog.

(2) Direktiva 94/19/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ že zagotavlja osnovno kritje za vlagatelje. Vendar je treba to kritje zaradi sedanjih pretresov na finančnih trgih izboljšati.

(3) Sedanja najnižja stopnja kritja je v Direktivi 94/19/ES določena pri 20 000 EUR, pri čemer lahko države članice

določijo višje kritje. Vendar se je izkazalo, da za veliko vlog v Skupnosti to ne zadostuje. Da bi ohranili zaupanje vlagateljev in večjo stabilnost na finančnih trgih, bi morali najnižjo stopnjo kritja zato povišati na 50 000 EUR. Da bi zavarovali potrošnike in zagotovili finančno stabilnost v Skupnosti ter se izognili izkrivljanju konkurence med državami članicami, bi se moralo kritje celotnih vlog do 31. decembra 2010 določiti na 100 000 EUR, razen če Komisija v oceni učinka, ki jo do 31. decembra 2009 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu, ugotovi, da takšno povišanje in uskladitev nista ne ustrezna ne finančno izvedljiva za vse države članice. Če bi ocena učinka pokazala, da povišanje in uskladitev nista primerna, mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti ustrezne predloge.

(4) Za vse vlagatelje se mora uporabljati enaka raven kritja, ne glede na to, ali je v državi članici valuta euro. Države članice zunaj euro območja bi morale imeti možnost, da zneske po valutni pretvorbi zaokrožijo, pri čemer pa ne smejo ogroziti enake zaščite vlagateljev.

(5) V poročilu, ki ga Komisija predloži Evropskemu parlamentu in Svetu, bi bilo treba preučiti vsa zadevna vprašanja, kot so poravnava in protiterjatve, določitev prispevkov za programe, obseg proizvodov in vlagateljev, ki so kriti, učinkovitost čezmejnega sodelovanja med sistemi zajamčenih vlog ter povezava med sistemi zajamčenih vlog in drugimi načini povračila vlagateljem, kot so mehanizmi nujnih izplačil. Države članice za namene tega poročila zberejo ustrezne podatke in jih predložijo Komisiji na zahtevo.

(6) Nekatere države članice so vzpostavile sisteme zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES, ki v celoti krijejo določene vrste dolgoročnih vlog, kot so izplačila pokojnin. Pravice in pričakovanja vlagateljev v teh sistemih je treba spoštovati.

⁽¹⁾ UL C 314, 9.12.2008, str. 1.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 18. decembra 2008 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in sklepa Sveta z dne 26. februarja 2009 in 5. marca 2009.

⁽³⁾ UL L 135, 31.5.1994, str. 5.

- (7) Nekatere države članice so vzpostavile ali nameravajo vzpostaviti sisteme zajamčenih vlog v skladu z Direktivo 94/19/ES, ki v celoti krijejo nekatere primere začasno povečanega stanja sredstev na računu. Komisija bi morala do 31. decembra 2009 oceniti, ali bi bilo treba ohraniti oziroma uvesti popolno kritje začasno povečanega stanja na računu.
- (8) Ta direktiva ne sme vplivati na delovanje sistemov, ki ščitijo samo kreditno institucijo, še zlasti zagotavljajo njeno solventnost in likvidnost, s tem pa tudi zaščito vlagateljev, ki je najmanj enakovredna zaščiti v sistemih zajamčenih vlog, ter na prostovoljne sisteme za izplačevanje odškodnin vlagateljem, ki jih ni uvedla ali uradno priznala država članica.
- (9) Države članice bi morale sisteme zajamčenih vlog spodbujati, da sklenejo sporazume oziroma izboljšajo veljavne sporazume v zvezi s svojimi obveznostmi.
- (10) Obdobje izplačila, ki sedaj znaša tri mesece in ga je mogoče podaljšati na devet mesecev, ne prispeva k ohranjanju zaupanja vlagateljev in ne zadovoljuje njihovih potreb. Zato bi bilo treba rok za izplačilo zmanjšati na dvajset delovnih dni. To obdobje bi se lahko podaljšalo le v izrednih okoliščinah in po privolitvi ustreznih organov. Komisija bi morala dve leti po začetku veljavnosti te direktive predložiti Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o učinkovitosti in rokih v postopkih izplačila, v katerem bo ocenila, ali bi bilo ustrezno rok nadalje skrajšati na deset delovnih dni.
- (11) Poleg tega je treba v primerih, ko odločitev pristojnih organov sproži izplačilo, rok za odločitev, ki je sedaj 21 dni, skrajšati na pet delovnih dni, da hitro izplačilo ne bo ovirano. Vendar bi se morali pristojni organi najprej prepričati, da kreditna institucija ni povrnila zapadlih in vračljivih vlog. Takšna ocena mora biti sprejeta v sodnih in upravnih postopkih držav članic.
- (12) Lahko se šteje, da vloge niso na voljo, če zgodnji intervencijski ukrepi ali ukrepi prestrukturiranja niso bili uspešni. To pa pristojnih organov ne bi smelo odvrniti od nadaljnega prizadevanja za prestrukturiranje v obdobju izplačila.
- (13) Države članice bi si morale prizadevati za nemotenost bančnih storitev in dostop do likvidnosti bank, še posebej v času finančne krize. Zato se države članice opogumlja, da čim prej sprejmejo predpise za zagotovitev nujnih izplačil ustreznih zneskov na zahtevo prizadetega vlagatelja v roku največ treh dni po zahtevi. Ker bo skrajšanje sedanjega trimesečnega roka pri izplačilih povečalo zaupanje vlagateljev in pripomoglo k ustreznemu delovanju finančnih trgov, bi morale države članice in njihovi sistemi zajamčenih vlog zagotoviti, da so roki za izplačilo kar se da kratki.
- (14) Direktiva 94/19/ES predvideva možnost, da lahko države članice kritje omejijo na določen odstotek. Izkazalo se je, da ta možnost zmanjšuje zaupanje vlagateljev in jo je treba odpraviti.
- (15) Ukrepi, potrebni za izvajanje Direktive 94/19/ES, se sprejmejo v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (16) Zlasti je treba Komisijo pooblastiti za prilagajanje stopnje kritja v skladu z inflacijo v Evropski uniji na osnovi sprememb v harmoniziranem indeksu cen življenjskih potrebščin, ki ga objavi Komisija. Ker je ta ukrep splošnega obsega in je namenjen spreminjanju nebitvenih določb Direktive 94/19/ES, ga je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.
- (17) Ker ciljev te direktive, in sicer uskladitve stopnje kritja in rokov za izplačila, države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi številnih različnih pravil, ki obstajajo v pravnih sistemih posameznih držav članic, in ker se lažje dosežejo na ravni Skupnosti, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (18) Direktivo 94/19/ES bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

(19) V skladu s točko 34 Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje ⁽¹⁾ se države članice spodbuja, da v lastnem interesu in v interesu Skupnosti oblikujejo svoje tabele, ki bodo v največji možni meri prikazovale korelacijo med to direktivo in ukrepi za njen prenos, ter da te tabele objavijo –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive 94/19/ES

Direktiva 94/19/ES se spremeni:

1. v točki 3(i) člena 1 se drugi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Pristojni organi to ugotovijo čim prej in najpozneje pet delovnih dni po tem, ko so prvič ugotovili, da kreditna institucija ni vrnila zapadlih in vračljivih vlog; ali“;

2. člen 4 se spremeni:

(a) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. V primerih iz odstavkov 1 do 4 države članice zagotovijo, da sistemi zajamčenih vlog med seboj sodelujejo.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„6. Komisija vsaj vsaki dve leti pregleda delovanje tega člena in po potrebi predlaga njegove spremembe.“;

3. člen 7 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da je v primeru nerazpoložljivosti vlog kritje celotnih vlog istega vlagatelja do vsaj 50 000 EUR.“

1a. Države članice do 31. decembra 2010 zagotovijo, da v primeru nerazpoložljivosti vlog kritje celotnih vlog istega vlagatelja znaša 100 000 EUR.

Če Komisija v svojem poročilu iz člena 12 ugotovi, da takšno povišanje in uskladitev nista niti primerna niti finančno izvedljiva za vse države članice z namenom, da se zavarujejo potrošniki, zagotovi finančna stabilnost v Skupnosti in se prepreči izkrivljanje konkurence med državami članicami, Evropskemu parlamentu in Svetu predstavi predlog za spremembo prvega pododstavka.

1b. Države članice izven euro območja, ki zneske v eurih iz odstavkov 1 in 1a preračunavajo v svoje nacionalne valute, zagotovijo, da so zneski v nacionalnih valutah, ki se dejansko izplačajo vlagateljem, enaki zneskom iz te direktive.“;

(b) odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

„3. Odstavek 1a ne izključuje ohranitve določb, ki so pred 1. januarjem 2008 zagotavljale popolno kritje določenih vrst vlog, predvsem ob upoštevanju socialnih vidikov.“;

(c) odstavek 4 se črta;

(d) doda se naslednji odstavek:

„7. Komisija lahko prilagodi zneske, omenjene v odstavkih 1 in 1a, v skladu z inflacijo v Evropski uniji na osnovi sprememb v harmoniziranem indeksu cen življenjskih potrebščin, ki ga objavi Komisija.“

Navedeni ukrep, namenjen spremembi nebistvenih določb te direktive, se sprejme v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 7a(2).“;

⁽¹⁾ UL C 321, 31.12.2003, str. 1.

4. za členom 7 se vstavi naslednji člen:

„Člen 7a

1. Komisiji pomaga Evropski odbor za bančništvo, ustanovljen s Sklepom Komisije 2004/10/ES (*).

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil (**), ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

(*) UL L 3, 7.1.2004, str. 36.

(**) UL L 184, 17.7.1999, str. 23.“;

5. v členu 9 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da kreditne institucije svojim dejanskim in morebitnim vlagateljem posredujejo potrebne informacije o tem, v kateri sistem zajamčenih vlog znotraj Skupnosti je včlanjena kreditna institucija in njene podružnice, oziroma o morebitni drugačni ureditvi na podlagi drugega pododstavka člena 3(1) ali člena 3(4). Vlagatelje seznanijo z določili sistema zajamčenih vlog ali drugimi ukrepi, vključno z višino in obsegom kritja, ki ga ponuja sistem zajamčenih vlog. Če vloga ni zajamčena v okviru sistema zajamčenih vlog v skladu s členom 7(2), kreditna institucija o tem ustrezno obvesti vlagatelje. Vsi podatki se dajo na voljo na zlahka razumljiv način.

Na zahtevo morajo biti dane na voljo informacije o pogojih za odškodnine in o formalnostih, ki jih je treba izpolniti za izplačilo odškodnine.“;

6. člen 10 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Sistemi zajamčenih vlog morajo biti sposobni izplačati ustrezno preverjene zahteve vlagateljev v zvezi z nerazpoložljivimi vlogami v roku dvajsetih delovnih dni po datumu, ko so ustrezni pristojni organi sprejeli ugotovitev iz člena 1(3)(i) ali pravosodni organ odločitev iz člena 1(3)(ii). Omenjeni časovni rok vklju-

čuje zbiranje in posredovanje natančnih podatkov o vlagateljih in vlogah, ki so potrebni za preverjanje zahtevkov.

Jamstveni sistem lahko v izjemnih okoliščinah zaprosi pristojne organe za podaljšanje roka. Podaljšanje roka ne presega deset delovnih dni.

Komisija do 16. marca 2011 predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o učinkovitosti in rokih v postopkih izplačila, v katerem oceni, ali je možno skrajšanje roka iz prvega pododstavka na deset delovnih dni.

Države članice zagotovijo, da sistemi zajamčenih vlog redno preverjajo svoje mehanizme delovanja in se jih po potrebi obvesti, če pristojni organi v kreditni instituciji opazijo težave, ki bi lahko povzročile intervencijo sistema zajamčenih vlog.“;

(b) odstavek 2 se črta;

7. člen 12 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 12

1. Komisija do 31. decembra 2009 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o:

(a) uskladitvi mehanizmov za financiranje sistemov zajamčenih vlog, še zlasti posledicah neuskladitve v primeru čezmejne krize, ob upoštevanju razpoložljivosti sredstev za izplačevanje nadomestil za vloge, poštene konkurence ter koristi in stroškov takšne uskladitve;

(b) ustreznosti in načinih zagotavljanja popolnega kritja v nekaterih primerih začasno povečanega stanja sredstev na računu;

(c) možnih modelih za uvedbo prispevkov na podlagi tveganja;

(d) koristih in stroških morebitne uvedbe sistema zajamčenih vlog Skupnosti;

- (e) učinku različnih zakonodaj na postopek poravnave, pri čemer se kompenzirajo sredstva in dolgovi vlagatelja, o učinkovitosti sistema in o možnem izkrivljanju ob upoštevanju čezmejnih postopkov likvidacije;
- (f) uskladitvi obsega kritih proizvodov in vlagateljev, vključno s posebnimi potrebami malih in srednje velikih podjetij ter lokalnih oblasti;
- (g) povezavi med sistemi zajamčenih vlog in drugimi sredstvi za izplačilo nadomestil vlagateljem, kot so mehanizmi za nujna izplačila.

Komisija po potrebi predloži ustrezne predloge za spremembo te direktive.

2. Države članice obvestijo Komisijo in Evropski odbor za bančništvo, ali nameravajo spremeniti področje uporabe ali stopnjo kritja za vloge in o kakršni koli težavi pri sodelovanju z drugimi državami članicami.“;

8. Priloga III se črta.

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do 30. junija 2009.

Z odstopanjem od prvega pododstavka države članice do 31. decembra 2010 sprejmejo zakone in druge predpise,

potrebne za uskladitev z drugim odstavkom točke 3(i) člena 1, členom 7(1a) in (3) ter členom 10(1) Direktive 94/19/ES, kakor je bila spremenjena s to direktivo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, ki jih sprejmejo na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 4

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Strasbourgu, 11. marca 2009

Za Evropski parlament

Predsednik

H.-G. PÖTTERING

Za Svet

Predsednik

A. VONDRA